

ابهام در نتایج يك حمله

تحلیلی از ریچارد نفیو

در نقد مواجهه اسرائیل و آمریکا با مسئله هسته‌ای ایران

گزارش اقتصاد

بزنگاه‌ها خاص‌ها

ارزیابی کارشناسان از پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول درباره وضعیت اقتصاد ایران در ۲۰۲۵

اینترنت بازی نیست

یادداشتی از علی ورامینی

درباره پیشنهاد جواد لاریجانی برای بستن اینترنت

روایت، خود میدان نبرد

چارچوب‌های رسانه‌های غربی از قهرمان‌سازی اوپنه‌ایمر تاترور نخبگان ایرانی

رخداد روز ۲۰۳

گزارش سیاست ۲۰۵

گزارش جامعه ۱۲۰۱۳

پیش‌گفته‌ها

گزارش میدانی خبرنگار هم‌میهن از تشییع فرماندهان و دانشمندان شهید

همان همیشگی؟

بررسی عملکرد صداوسیما در جریان جنگ در گفت‌وگو با مسعود سپهر و حسین نقاشی

جانباختگان حمله آخر

روایت ساکنان محله فردوسی آستانه اشرفیه از شبی که ۱۶ شهید به جای گذاشت

یکشنبه ۸ تیر ۱۴۰۴

نحوه برخورد و واکنش مردم و جامعه ایران با تجاوز اسرائیل و در ادامه آمریکا و همچنین بدتره دیروز شهدای این جنگ در تهران می‌تواند برای همه دولت‌ها و تحلیلگران خارجی و داخلی درس آموز باشد؛ بدتره‌ای که هم از نظر کمیت و هم به جهت کیفیت و تنوع مشایعت‌کنندگان در گذشته نزدیک نمونه نداشته است. از این رخداد، چه درسی می‌توان گرفت که به کار فردای این کشور بیاید؟ بدون تردید دستگاه‌های اطلاعاتی ایالات متحده و اسرائیل قوی هستند و در این جنگ هم نشان دادند که به لحاظ اطلاعات میدانی و حتی هماهنگی عملیاتی قدرتمند هستند؛ پس چرا در ارزیابی در پیش‌بینی رفتار و واکنش مردم ایران دچار اشتباه محاسباتی فاحشی شدند؟ رفتاری که حتی نیاز به اطلاعات و جمع‌آوری‌های محرمانه ندارد و کافی است با قدری مطالعه به همراه عقل سلیم به نتیجه درستی می‌رسیدند و مرتکب این ارزیابی اشتباه نمی‌شدند؛ اشتباهی که اگر مرتکب آن نشده بودند؛ باز ابتدا به فکر تجاوز نمی‌افتادند. یا هدف اصلی خود را این اندازه دور پروازانه تعریف نمی‌کردند؛ و در خوشبینانه‌ترین حالت به یک درگیری محدود بسنده می‌کردند. واقعیت این است که رفتارهای انسانی با کارکردهای اجسام به‌کلی متفاوت است. اگر کسی یک خودرو بخرد و کس دیگری نیز خودرویی مشابه را بگذرد، در هر دو صورت خودرو کارکرد مشابهی را با مالک و سارق خواهد داشت. در حالی که رفتار انسانی بستگی کاملی به هدف و مشروعیت موضوع رفتار دارد. به همین دلیل، نباید رفتار مردم در یک موضوع و زمینه خاص را بر همه حالات دیگر نیز تعمیم و تسری داد.

الماس ایرانی

سرمقاله

با این ملاحظه، به نظر می‌رسد که دستگاه‌های اطلاعاتی اسرائیل به علت دو سوگیری و خطای تحلیلی در ارزیابی واکنش مردم ایران پس از حمله اولیه، دچار اشتباه شده‌اند. اولین آن، سوگیری در اهداف است. شواهد نشان می‌دهد که نتایج برای خلاص کردن خودش از فشارهای داخلی و محاکمه او به علت فساد، دست به چنین تجاوزی زده است. بنابراین، کوشیده که اطلاعات مربوط به رفتار ایرانیان را به گونه‌ای تحلیل کند و به نتیجه برساند که توجیه‌گر این هدف او باشد. اشتباه دوم هم ناشی از تحلیل‌هایی است که مبتنی بر اطلاعات نادرست و تعمیم‌های غلط است. در واقع، اعتراضات و انتقادات مردم به وضع جاری یا قهر با انتخابات در عین وجود، ربطی به این ندارد که از عامل جنایت غزه استقبال شود. یا حتی در برابر تجاوز به میهن، خودخواهانه و منفعل رفتار و بی‌تفاوتی پیشه کنند. نتیجه‌ای که می‌توان از این حضور گسترده مردم و وضعیت رفتاری آنان گرفت؛ جهل به تقریب عمومی، حتی در سطح پیشرفته‌ترین دستگاه‌های امنیتی از رفتارهای انسانی است. این ناآگاهی از واقعیت انسان ایرانی به زبان همه از جمله خود ما شده است. حتی مدیریت داخلی کشور هم نسبت به این واقعیت آگاهی نداشته است، به همین دلیل هیچگاه نتوانسته رفتارهای انتخابی مردم و اعتراضات آنان را مطابق واقعیت‌های رخ داده پیش‌بینی و چاره کند. حتی منتقدان و مخالفان را هم دچار اشتباه محاسباتی کرده است. ←